

a mit a jobb kéz adott, a balkéz igyekezett visszakeríteni és nem az őszinte barátság és rokonszenv, hanem az érdek és haszonlesés vezették a szövetségesek elveit és érzelmeit.

A bizonytalanság azonban, mely, a mint már megemlítettük, a béke és háboru kérdésében nyomasztólag hatott a bármi tekintetben irányt adható színvallásra, még eddig sok mindent fentartott, a mit később feladni vagy a legnagyobb áldozatokkal is megvédeni kellett volna.

Országos Erkölcsmesítő-egyesület.

Az Országos Erkölcsmesítő-egyesület 1890. évi működéséről alábbi jelentést vet-tük, melyet a nemes czél iránti tekintetből egész terjedelmében adunk:

A lefolyt évről szóló jelentésünket nem kezdhetnők örvendetesebb s az egyesület jövőjére nézve fontosabb eseménynyel, mint hogy ő cs. és kir. Fensége, József Föherczeg, ki a védnökséget elfogadni kegyeskedett, midőn az egyesület nála küldöttéleg tisztelgett és tolmácsolta mélyen érzett köszönését és halálját, arról biztosította a küldöttéget, hogy az egyesület nemes céljainak elérésére s magasztos eszméinek terjesztésére, maga is örömmel közre fog működni. Mi pedig meg vagyunk győződve, hogy ő Fensége nagy méltósága, magas köre és rendkívüli érdemei, de főleg kegyes igérete az egyesület fontos és nemes céljainak előmozdításában a legelőnyösebb hatással és horderővel fognak birni.

Örvendetes jelenségnek tartja az igazgató választmány azt is, hogy a lefolyt évben az egyesület iránt országszerte fokozatos mérvű érdekltség mutatkozott. Erről bizonyosságot tesznek a beérkezett s az egyesületi működés minden ágára kiterjedő, alapszabályt és utmutatást kérő levelek. Így a megkezdett év a legszebb reményekre jogosít.

Az egyesület nemes intencióinak megvalósítására továbbá az igazgató választmány az alapszabályok értelmében az által törekedett, hogy:

a) a belügyministeriumot újra megkereste a szini és egyéb nyilvános előadásoknak erkölcsi szempontból való szigorubb ellenőrzése végett;

b) munkálkodásra buzdította a főkegyesületeket, sőt az igazgató választmány egyes tagjai ebben személyesen is közreműködtek különböző vidékeken; kimondta azt is, hogy az alakult főkegyesületeket kész anyagilag is támogatni, esetleg a kormány segélyét is számukra kikérni;

c) pályázatot hirdetett a mértékletességi és ifjúsági egyesületek legbuzgóbb alapítói számára;

d) jutalmakat tűzött ki a hűséges régi benső cselédek számára;

e) határozatilag kimondta, hogy a hátralekös tagok kötelezettségükre való hivatkozással felhívandók annak teljesítésére; hogy az évi jelentés ezentul kinyomassék s a tagoknak és lapoknak megküldessék; hogy az igazgató választmány tagjainak névsora kiegészítés végett revisio alá vétessék; végül, hogy az ötévi ciklus leteltének közeledtével előkészületeket tesz az új ciklus megkezdésére.

A mi különösen a hirdetett pályázatot és jutalmakat illeti, arra vonatkozólag legyen szabad kissé bővebben kiterjeszkednünk.

A mértékletességi egyesületek alakítására már a mult évben másodizben hirdettünk pályázatot siker nélkül; azonban legutóbb tudomásunkra jutott, hogy a Szepességben tényleg létezik már hosszabb idő óta ily egyesület, a melyet Amerikából visszakerült egyének alakítottak. A választmány már intézkedett, hogy ez egyesületről bővebb felvilágosítást nyervén, az másoknak buzdító példaul szolgáljon, esetleg alapítói megjutalmaztassanak. Orsz. egyesületünk tagjait pedig ez uton is felkérjük, hogy a mértékletességi egyesületek eszméjét terjeszteni, azok megalakításában közreműködni el ne mulasztják.

Az ifjúsági egyesületek alakítására czélzó pályázatot csak ez évben először tettük közzé s e téren már is igen szép eredmény mutatkozott. Ugyanis a Háromszék megyei kir. tanfelügyelőség jelentette, hogy László Lukács, lyefalvi közs. elemi iskolai igazgató-tanító, községben 1875-ben ifjúsági egyesületet alapított az iskolából kikerült ifjak és hajadonok önképzésére s az ő vezése mellett maig áldásosan működik. Ezért őt az orsz. Erkölcsmesítő Egyesület elismerő oklevéllel és 50 frt jutalommal tüntette ki. A tanítókat pedig e helyen is felhívja a szép példa követésére.

A régi hű cselédek jutalmazására az igazgató választmány három díjat tüzven ki a Királyhágon tuli részekre, 6 folyamodó közül ez idén hármát érdemesített elismerésre és pénzbeli jutalomra. Az 50 forintnyi első jutalmat Landling Erzsébetnek ítélte oda, mint a ki egy családnál 47 éven át minden megszakítás nélkül, mint benső cseléd, szolgált s kinek önfeláldozó hűségét fényesen bizonyítja azon nemes tette, hogy midőn gazdája inséges sorsra jutott, azt saját kézimunkájával gyámolította. A 25 frtnyi második jutalomra Klauz Juliannát tartotta méltónak, a ki egy családnál 32 évig megszakítás nélkül, mint benső cseléd, szolgált s gazdájához haláláig hű maradván, azt cselédársával együtt nehéz sorsában saját kezesményével segítette. A harmadik helyen, szintén 25 frttal, özvegy Asztalos Mihályné zsül. Pánti Juliannát jutalmazta, ki egy családnál 28 éve szolgált s gazdáját, míg él, szolgáltni akarja. Az elismerő oklevelek és jutalmak a cselédeknek az alispáni hivatal utján szoktak ünnepélyesen kiosztatni.

A folyó évre pedig, decz. 31-iki határidővel, új pályázat hirdtetett a mértékletességi és ifjúsági egyesületek alapítói számára s ki az egyik vagy másik téren legtöbb buzgalommal és legnagyobb sikerrel működik, azt az igazg. választmány 100 frttal s elismerő oklevéllel tünteti ki.

A legalább 30 évig egy helyben szolgált hűséges benső cselédek jutalmazására a f. évre is 3 díj tüzetik ki: egy 50 frtos és két 25 frtos, s ez csupán a Tiszán tuli megyékre terjed ki.

Végül az egyesület vagyoni állapotára térvén át, főlemeljük, hogy az egyesületnek 7 örökös, 31 alapító és 126 rendes tagja van, összes vagyona pedig 1,950 frt 36 kr. készpénzből áll.

Ezek után ismételen reményünket fejezzük ki, hogy egyesületünk magasztos eszméinek terjesztése és nemes céljainak elérése érdekében évről-évre nagyobb erővel fog működhetni s a művelt közönség egyre hathatósabb pártfogásban fogja részesíteni ebbeli törekvésében.

Budapesten, 1891. évben. Gróf Csáky Albin, egyesületi elnök. Dr. Gyulay Béla, jegyző.

melynek gomolygó kék füstje elriasztja komor gondolatainkat, előmozdítja emésztésünket, élénkit bennünket akár a testi, akár a szellemi munkaközben s felvidit bennünket jó és balsorsban egyaránt, de valamint magunkra haragíthatjuk, ellenségünké tehetjük legjobb barátunkat is, ha szolgálatkészségét minduntalan igénybe vesszük, éppen úgy megboszulja rajtunk magát a pipa is, ha szájunkból egész nap ki nem esik.

A dohány rendkívül mérges növény ugy, hogy egyik alkotórésze a nicotin már párányi mennyiségben is halált okozhat. A tudós Berzelius állítja, hogy egy közép-nagyságu kutya három perc alatt kiadta páráját, mikor annak nyelvére nicotinból egy cseppet reáöntött. Nagyon természetes dolog, hogy ha a nicotin mérgező az állati szervezetre, mérgező az emberi szervezetre is, mert hiszen a nicotin szintén a dohányból készül. Igaz ugyan, hogy ezt a mérget páczolás vagy gerjesztés által igyekeznek kivenni a dohányból, de mégis marad abban elég, ugy, hogy az amerikai dohány 3-7 százalékot, a francia 5-8 százalékot, a havannai pedig 2 százalékot mindig tartalmaz. A magyar dohányban 100 rész száraz anyagban 0.75269 rész nicotin van, a mely még mindig untig elég arra, hogy ha tulságosan élvezzük, a szenvedélyes dohányosok sorsára jussunk.

Némely emberre már az is borzasztó hatással van, ha egy ideig olyan szobában tartózkodik, a hol pöfékelnek. Szédülés, főfájás lepi meg. Elsárgul, az izzadság kiveri az arcát, szeméi kivörösödnek, s előveszi a hányás. Ezeket a tüneteket körülbelül

minden dohányos ember észlelte önmagán, mikor először kóstolt bele a szivarba, — és ennek oka egyszerűen az, hogy a gyomor és az idegrendszer nem áll jó lábon a dohánynyal, nem türi meg s tiltakozik az ellen, hogy ilyennel traktálják.

A dohányos emberek folytonosan gyomorhurutban szenvednek, szívdobogás, álmatlanság kinozza őket; de beteg lesz az örökös izgatottságtól az idegrendszer is; mert tudni való, hogy a dohánynak éppen ugy izgatottságot kell okozni az idegrendszerben, mint a kávénak, teának, bornak vagy pálinkának; különben nem szerezne semmi élvezetet. Ez az élvezet aztán az idegrendszer kárára van; elgyöngül az emlékező tehetség is; petyhüdtek lesznek az izmok, s a kezek remegni fognak. Minden emberben megtalálhatjuk ezeket a bajokat, ha a dohányzás szenvedélyének áldoz, természetesen egyiknél kevésbbé, mint a másíknál, mert az emberi szervezet sem egyforma. Egyik ember sokat kibír, a másíknak kevés is megárt, egyik ember holt részeg lesz egy pohár pálinkától, míg a másík liter száma iszsa a nélkül, hogy kutya baja lenne tőle s még némelyik ember a legerősebb dohányt is élvezettel szívja, addig a másíknak arca még a gyengétől is verejtéket izzad kinjában.

Az emlékező tehetség gyöngülése a nagy pipásoknál olyan mindennapi dolog, hogy még a legközönséges ember is azzal tiltja gyermekét a pipázástól: „Ne pöfékelj, mert eltompul az eszed.“ Nem sokan tudják azonban azt, hogy a pipázás rendkívül kártékony a szemekre, hogy sokszor rossz

látást, s néha tökéletes vaktságot idéz elő. Pedig ez nem is olyan ritka dolog. Azok az emberek, kiknek pipája soha ki nem alszik, kik még éjjel is fogaik közt szorongatják a pipaszárat, s az éj álmatlan óráiban s reggel a feöltözés előtt is füstölnek, azok szomorú tapasztalatokat szerezhetnek ebben a részben; kevés ember az, a ki naponkint 20 grammnál több dohányt képes elfogyasztani a nélkül, hogy látóképessége és emlékezete kárt ne szenvedjen. Ha meg aztán a dohányzás élvezetével a szeszitalok élvezete is össze van kötve, akkor olyan komoly bajok jöhetnek elő, melyeket tudva senkisé meg kívánhat magának.

Mindenesetre jobban ki vannak téve minden bajnak, kik egyszersmind ráják is a dohányt. Az úgynevezett bagózók százsorosan érzik a dohány mérgező hatását, aztán meg hány betegségek vetheti meg alapját az az eldobott szivarvég, melyet kevéssel az előtt ki tudja mily undok bajban szenvedő ember dobott el, s melyet az a másík mohón siet élvezni. Tüdővész, undok fekélyek s egyéb betegségek keletkezhetnek a bagózás révén, a melyekről az a szegény ember nem is sejt, hol szerezte, csak azt tudja, azt érzi, hogy van! Átkos szenvedélyeért ott a jutalom: nyomorult élet, kora halál!

A mily elítélendő a dohányragás, éppen olyan csunya és megvetendő szokás a tubakolás is. Sajnos, hogy ez utóbbinak még a művelt emberek közt is sok követője van. A tubakolás éppen ugy előidéz mindenféle bajt, mint a dohányzás; de előidézhet még ólommérgezést is, mert a tubák cínlemezbe

HIREK.

Eljegyzés. Az annyi kedves emlékekben gazdag eleméri kastély kertjéből, egyik leg-szebb virág lett f. évi március 21-én eljegyezve, hogy később a gyermekélet örömeiből a családélet örömeibe költözzék át. Idősb hajniki Bobor Gyula megyebizottsági tagnak, valamint neje szentgyörgyi Jablanczy Rózának, testi és lelki tulajdonokban egyiránt gazdag leánya, az élet tavaszának kiváltságait és szépségeit, már külsejét fel-tüntető nemes sarj, fogja megaranyozni szí-vével és kezével Bayer Zsófia cs. királyi építészeti tanácsos özvegye fiának, Bayer Jenő cs. és kir. huszárhadnagyának, azon boldogságát, mely életünkben a legigazabb és Isten kegyelméből egy hosszú élet leg-édesebb örömeit tartja fenn s örzi meg-magában. Nem játszom érzelmeimmel, ha-nem szívem mélyéből jön ajkamra azon őszinte kívánság, hogy a leendő boldog párt a gondviselés minden földi bajoktól és fájalmaktól megvédje, és őket az Ég ál-talok esdett áldásaiban részesítse. — a.

Halálozás. Daczára, hogy a természet örök törvényei nem áterálnak és annak örök rendjében már régen megnyugodtam, mégis mindanyiszor elszomorító komoly érzés ke-letkezik lelkemben, ha olyan egyén végel-költözéséről kell hírt vennem, a ki többek-nél közelebb esett szívemhez, s a kivel évek hosszú során keresztül az igaz barát-ság és szeretet soha meg nem ingó és meg-nem táguló lánczai kötöttek össze. E hó 6-án késő esteli órákban kaptam a távir-a-tot, hogy Pászty Kóvács János az ungvári egyházmegye érdemekben gaz-dag püspöke, római gróf és pápai trónálló e napon reggeli 3 órakor kiszenvedett. Akár a multba nyuljak vissza, akár az újabb-i évek emlékeit idézzem lelkem elé, mindég nehéz fájdalomtól sajtó szívvel emlékszem vissza réá és családjára, a kinek szerető körében Ungvárt és Tapolezán évek hosszú során keresztül annyi édes és kellemes órákat töltöttem. — Ha a halála nem jött is váratlanul s nem is találta készületlenül szerető barátjait és családját mégis csak nehezen gyógyítható fájalmakat fog okozni azoknak, kik e nemes és igazlelkű, hitében rendületlen főpapot, kifogástalan és derék embert ismerték. Az örök világosság fé-nyeskedjék neki! — a.

van takarva, ebben pedig mindig van ólom, ha kevés is Gyakoribb volt ugyan régeb-ben az ólommérgezés, mikor a tubákat ál-talában ólomból készült lemezbe takarták, de mióta a törvény rendeletére czinlemez-t hoztak be takarónak, azóta ritkább, — bár nem lehet mondani, hogy sohasem fordul elő.

A dohány mérgező hatása bekövetkezik akkor is, ha azt a bőrre rakjuk. Nálunk, különösen falu helyen szokásban van az, hogy sebekre, meg a tisztátalan fejü gyer-mekeknek fejbőrére dohánylevél borogatást tesznek. Ezt az esztelenséget évenként sok szegény gyermek életével fizeti meg. De nemcsak a gyermek, hanem még felnőtt ember is megadja ennek az árát; mert meg-történt, hogy egy 37 éves ember a dohány-mérgezés heves tüneteit szenvedte el, kinek csuzos tagjaira mézzel bekent dohányleve-letet tettek.

Egy csempész úgy kapta meg a dohány-mérgezését, hogy a leveles dohányt, melyért vámot fizetni nem akart, inge alá rejtette.

Be van bizonyítva, hogy a dohány szaga is mérgezését idéz elő némely embernel; azért oly szobákban, hol dohánylevelek száradás céljából vannak kitéve, aludni nem tanácsos. Khinai kereskedők, kik oly szobában aludtak, hol a szivarkészítéshez megnedvesített dohánylevelek voltak ki-rakva, a dohány szagának áldozataivá let-tek. Kettő meghalt egynek elméje pedig örökre elsötétült.

Fejletlen gyermekek, serdülő ifjak a leg-

Kinevezés. A f. évben eszközlendő sáska-irtási munkálatok vezetésére a földmivelés-ügyi minister kinevezte Kazy Mihály cs. és kir. kamarás, ministeri titkárt ministeri biztosul.

Kinevezés. Hertelendy József torontálvár-megyei főispán, ministeri biztos, kinevezte Mallász Antalt a felső torontáli ármentesítő társulat igazgatóságához főszámvevőnek.

Nagy-Becskerek város fenyőültetvényt kap! A „Torontál” regatta-egylet f. hó 10-én tartott választmányi ülésében igen dicséretes hatá-rozatot hozott, midőn egyhangulag kimondta, hogy a tornacsarnok két oldalán elterülő s a város által részére feltételeesen átenge-dett területen 120 120 darab fenyő-fát s díszbokrokot ültet. A 6 éves fenyők Araesról való s igen egészséges, szépen fejlett példányok s részint a kor-csolyapálya körül, részint a hajózási ügy-nökség s a tornacsarnok közti területen ültet-tetnek ki, hol új lawn tennis pálya is áll-ittatik fel. A Rónay Jenő, kir. tanácsos alispán fáradhatlan elnöklete alatt izmo-sodó ifju sport egylet tevékenységével oly példával jár elő, melyet másoknál is mi-előbb óhajtanánk látni, de főképp a — vá-rosnál, mely számtalan felszóllalás és a la-kosság közóhaja daczára, csodálatos egy-kezdőséggel megtűri, hogy a város közepén, a Béga mentén elterülő városi területen, ló herét, répát és krumplit termel-jenek egyesek, — mikor a parányi casino-kerthen kívül ugy sincs semmi néven neve-zendő sétat helye! Hát elismerjük, hogy a krumpli, répa és lóheretermelés hasznóhajtó foglalkozás, azoknak is, a kik termelik s a városnak is, mely 1 — 1 aranyat (!) kap a tulaj-donjog elismerésül, — de mi azt hisszük, hogy a közegészség talán előbbre való egy-két zsák burgonyánál? — Faültetésről lé-vén szó, azt sem hagyhatjuk megrovás nél-kül, hogy a város a főtérre erőnek erejével piramis-akácokat akar a kiszáradt platánok helyébe ültetni; egy-két jóízű kofa ugyan e csemetéket évről-évré következetesen ki-tördeli söprönyélnék, — de a piramis-aká-czok csökönyösen újból oda ültetettek, pedig az a jó tulajdonságuk szembeszökő, hogy egy csepp árnyékot sem adnak, vagy talán a nagy-templom tornyával óhajják azokat konkurráltatni? Hársfát kérünk a kipszult platánok helyébe, vagy egyéb árnyadó fát, nem seprönyeleket. — A

szigorubban eltiltandók a dohányzástól; mert ezeknek szervezete még gyenge arra, hogy a dohányzást kár nélkül megbirja, bár ha ez a pófékelés még csak olyan szárnypró-bálgatás fele is. De sok bajtól megszabadul a felnőtt ember is, ha félbe hagyja a do-hányzást. Persze a kinek ez szenvedélyévé vált, nehezen tud róla letenni; de az erős akarat előtt nincs akadály.

Nem lehet aztán eléggé kárhóztatni azt a tulásba vitt dohányzást, a melyben né-mely ember kedvét leli, s virtust lát benne, ha elmondhatja: „ma még ki nem esett számból a pipa”. Nos hát ebben nincsen semmi virtus; — csak szánalomra méltó az ilyen ember, a ki elég hiu arra, hogy egész-sege tönkretételével dicsekszik.

Egy 40 éves szőlőműves, ki fogadásból huszonöt pipa dohányt füstölt el, megnyerte ugyan a fogadást, de majdnem elvesztette az életét. Másfél év kellett hozzá, míg úgy a hogy lábra állott. Elvégre, igaz ugyan, hogy mindenki saját beakaratára szerint cse-lekszik; mert szabad akaratára mindenkinek van, s ha valaki bolondot akar elkövetni, nincs elég ékes szó, mely visszatartsa at-tól; de az, a kinek helyén van az esze, meg a szíve, nemcsak meghallgatja az okos szót, de le is vonja abból a tanulságot.

S. J.

város melletti kincstári erdő ügyében a mult hóban Orsován összeült erdőtiszti értekezlet a nagy-becskerei erdő fentartá-sát és rendszeres felújítását javasolta. Az erdőt annak idején a kincstár egy konzor-ciumnak akarta eladni, mely azt kivágatta volna, mint értesülünk a város is lépéseket tett, hogy a kérdéses területet megszerezze. Az erdőtiszti értekezlet javaslata folytán a minister Nagy-Becskerek városának olcsób-ban is hajlandó az erdőt átengedni mint a konzorciumnak, most csak a városon mulik hogy minél előbb megszerezze. Ezzel na-gyon sok, a nyáron át izzadó polgár elné-zését nyeri meg a város eddigi mulasztásaiért.

Magyar színészet városunkban. Aradi Gerő társulata helyett Csók Sándor a szabad-kai színház igazgatója kezdi meg f. hó 18-án a helybeli városi színházban előadásait. A társulat legutóbb Ujvidéken működött, hol szép pártolásban részesült. A mintegy 50 tagból álló társulat primadonnája V. Margó Célia asszony, a vidék egyik első rangu operette-énekesnője, ki a budapesti nép-színházban tünt fel s a fővárosi színház-közönség egyik kedveltje volt. A társulat több kiváló taggal bir, mint: Gyermann Alice naiva, Rosztagny Irén drámai hősnő és Ruzsinszky Ilona koloraturénekesnő, Ka-racs Imre tenorista, Bethleny László bariton, Mikey Lajos és Rónaszéky komikusok, Pe-terdy Sándor, Rónay Gyula, Kiss János stb. A társulat saját zenekart is hoz magával. Műsorában több új darabot látunk. A vál-tozatos és lehetőleg új műsört különösen figyelmébe ajánljuk az igazgató urnak, mert csak akkor lehet kilátása élénk pártolásra, annyival is inkább, mert színházközönségünk egy részét a két hónapig itt játszott Rémay-fele német színtársulat meglehetősen kime-ritette.

Névmagyarosítás. Krnacs György békécsa-bai illetőségű s Bánlakon állomásozó csendőr vezetéknevét Kovács-ra leendő átváltoz-tatása belügyminiszteri engedéllyel meg-en-gedtetett.

Folyamszabályozások. Gróf Bethlen föld-mivelésügyi miniszter a folyamszabályozá-sok, különösen pedig a Tisza, Béga és Te-mes folyók szabályozása tekintetében lehető rövid idő alatt fontos elhatározásokat szándékozik tenni. Első sorban szó van a Tiszameder végleges szabályozásáról. Számos ez ügyre vonatkozó terv, némely részletre nézve alternatív terv is, a földmivelésügyi miniszteriumban már ki van dolgozva. A nagy vízügyi műszaki tanácsot Bethlen gróf miniszter e hó 20-ára hívta egybe, hogy a Tisza-folyóra vonatkozó mindezen terveket és műszaki kérdéseket beható megvitátás tárgyává tegye. A meder mélyítésének kér-dése, az átmetszések fentartása, kibővítése, esetleg megszüntetése vagy újaknak létesí-tése a töltésrendszer kiegészítése, az árte-reknek mikénti alakítása, a Ferencz-csatorna betorkolásának kérdése, szóval a Tisza-sza-bályozással összefüggésben álló összes ügyek ez alkalommal az előterjesztendő indokolt javaslatok és tervek alapján sakszerűleg meg fognak vitattatni. A Tiszánál kilátásba vett összes munkálatok költségei az eddigi előzetes számítások szerint körülbelül 18 millió forintba fognak rugni. Minthogy azon-ban a munkálatok csak fokozatosan lesznek keresztülvihetőek, a költségek, évek sorára oszlanának meg. Májusban aztán a műszaki tanács a Temes és Béga szabályozási ter-veit is meg fogja vitatni. A tanács ülésén Fejér államtitkár fog elnökölni.

A zombolyai magyar iskolaegylet alapsza-bályait a belügyminiszterium jóváhagyta. A magyar iskola egyletnek a német ajku köz-ségben már eddig is nagy érdemei vannak a magyarosítás körül, s reméljük hogy a nyilvános jelleg megadásával hazafias mun-kálkodását még nagyobb sikerrel fogja végezni.

Trachoma tanfolyam Szegeden. A nagymélt. m. kir. belügyminiszter értesítette megyénk alispánját, miszerint a törvényhatóság területén levő azon hatósági orvosok számára, kik a múlt évben a Szegeden megtartott trachoma tanfolyamban nem vehettek részt, folyó évi május hó 10-étől 23-áig, az ezen célra kiküldött dr. Feuer Náthániel közegészségi felügyelő által ismét tanfolyam fog tartatni. Az ezen tanfolyamra kiszemelt orvosok névjegyzéke következő: dr. Hoffenreich Mór, dr. Frankl Adolf, dr. Strosz Ernő, dr. Fischer Miksa, dr. Fehér Bernát, dr. Tolveth Rezső, dr. Valovics Gyula, dr. Tószegi Aladár, dr. Müller Adolf, dr. Tauszig Izidor, dr. Petrovits János, dr. Pop Sándor, dr. Krsztanics István, dr. Kresztics Sebő, dr. Dvonce, dr. Kleszky Gyula, dr. Patak Mór, dr. Reich Izsó és dr. Vértessy.

A választási jog. A jövő 1892-ik évben fognak megtartatni az országgyűlési képviselő-választások. E választások alkalmával csak azok a polgárok szavazhatnak, akik az ezidén elkészítendő választói névjegyzékben belesznek írva. Ebbe pedig az 1874. XXIII. és az 1875. IV. törvénycikkek értelmében csak azok vétetnek föl, akik az ott megszabott feltételeken kívül a megelőző, tehát az 1890-ik évi egyenes adót, illetőleg ennek megfelelő adóhátralékot folyó évi április 15-ig lefizették. Kötelességünknek tartjuk tehát újból figyelmeztetni polgártársainkat, hogy a törvény említett rendelkezésének, ha mindjárt megerősítésbe kerül is, megfelelni el ne mulasztják, nehogy a választói névsorból kihagyatván, választói joguktól, — mely egyébiránt nemcsak jog, hanem polgári kötelesség egyszersmind — elessenek.

Torontálmegye folyó évi katonai fősorozásainak eredményét az antalfalvi, tkánizsai, nagysztmiklósi és nkikindai járások kivételével alábbiakban közölhetjük:

	Ezekből	Felhivatott: besoroztatott:
N.-Becskek városában	368	82
N.-Becskek járásban	1008	202
Alibunári	617	107
Bánlaki	489	102
Csenei	682	167
Módosi	529	77
Pancsovai	854	179
Párdányi	534	68
Perjámosi	746	157
T.-Becsei	858	150
Zombolyai	944	282
Összesen felhivatott 7629 egyén, kik közül besoroztatott 1573 egyén, vagyis mintegy 21 százalék.		

A nagykikinda—nagybecskereki vasuton f. évi ápril 1-jével a következő szomszédsszemély-forgalom-díjszabás lépett életbe:

Honnan	Hová	II. o. kr.	III. o. kr.
N.-Becskek	Ellemér	20	13
"	Mellencze	40	26
Ellemér	Kumán	40	26
"	Mellencze	20	13
"	N.-Becskek	20	13
Mellencze	T.-Becse Aracs	40	26
"	Kumán	20	13
"	Ellemér	20	13
"	N.-Becskek	40	26
Kumán	Beodra	60	40
"	T.-Becse-Aracs	20	13
"	Mellencze	20	13
"	Ellemér	40	26
T.-Becse-Aracs	Karlova	40	26
"	Beodra	30	20
"	Kumán	20	13
"	Mellencze	40	26
Beodra	N.-Kikinda	60	40
"	Karlova	20	13
"	T.-Becse-Aracs	30	20
"	Kumán	60	40
Karlova	N.-Kikinda	30	20
"	Beodra	20	13
"	T.-Becse-Aracs	40	26
N.-Kikinda	Karlova	30	20
"	Beodra	60	40

A nagy-becskekereki jótékony nőegylet közgyűlését f. hó 26-án a kisdédóvóban d. u. 3 órakor fogja megtartani.

Uj zenemű! Tábornszky Nándor nemzeti zeneműkereskedésében Budapesten vácu-uteza 30-ik szám alatt megjelent: „Téli örömk“ (Winterfreuden) polka szerző Neugebauer József. Ára 75 kr.

A Vaskapunál a munkálatok nagyban haladnak előre. Csaknem minden héten nagyobb robbantásokat eszközölnek és közvetlenül a husvéti ünnepek előtt egy nagy aknát készitettek, melybe mintegy száz kilogramm dynamitet helyeztek el. Most még csak a villamos nyomót kell megnyomni, hogy a robbantás eszközöltessék. A nagyobb aknák felrepülése valóságos ünnep a környékbeli lakosságra nézve, mely ilyenkor nagy tömegekbe jön oda, hogy szemtanuja legyen a nem mindennapi látványosságnak. E hó végével Baross Gábor kereskedelemügyi ministert várják Orsovára, ki ez alkalommal nagyobb szemleutat fog tenni. A lefolyt tél nagy hőmérsékével és az ennek folytán beállott közlekedési zavarok kedvezőtlen befolyással voltak a robbantási munkálatokra. Az egyes robbantási helyek között a közlekedés felette meg volt nehezítve. Gyakran egész napi idő volt szükséges arra, hogy a központi igazgatás egy-egy rendeletét elvigyék a legközelebbi munkahelyre. Ez a nehézség most már el van hárítva és a jövőben sem lehet tartani tőle, mert a központ 67 kilométer hosszú telefonhálózatával van összekötve a munkahelyekkel. A társadalmi élet igen kellemes és élénk a Vaskapu közelében. Egész telep alakult ott az intelligens elemekből és szabad napokon társas összejöveteleket rendeznek, melyek vidám hangulatuk mellett még azért is érdekesek, mert valóságos bábeli nyelvezavar észlelhető az ilyen összejöveteleken. Európa minden részéből vannak ott mérnökök, szállítók és vállalkozók, s így minden nyelven csuevnek és ha hölgyek vannak jelen — udvarolnak. Legközelebb nagyobb vadász-kirándulásokat rendeznek, mert a Duna mentén nagyszámu szalonkák és sasok vannak.

Fojtogatások Nagy-Becskekereken. Tudniillik: kettő; az egyik áldozata ifjú leány, a másiké egy gyámoltalan vén asszony. Az előbbi felett látszólag mély homály lebeg; az utóbbi tettese pedig már át vannak adva az igazságszolgáltatásnak. Az előbbinek áldozata Schwarz Betti, a megfojtott „bukott angyal“, kiről lapunk mult számában már megemlékeztünk; a büneset minden egyes részlete már szájról-szájra jár s a vizsgálatot jelenleg Hadzsics Camill a helyb. kir. törvényszék vizsgáló bírása vezeti, ki bizonyára a legtisztább világitásba fogja helyezni a „homályos bűnyet“. — A másik gyilkosságról alábbi értesítést adjuk: E hó 6-án reggel a főkapitányságnál feljelentés tétetett, hogy özv. Belics-Drazsics Lyuba vásártéri lakónőt ágyában megfojtva találták. A 70 éves öregasszonynál, ki csak nemrég jutott özvegyiségre s ki a város által kisajátított házikójáért a gyilkosságot megelőző napokban kapott 170 frtot, 5-én Drazsics Zsiva nevű unokaöccse tett látogatást, ki tudva azt, hogy az öreg asszonynak pénze van, bejött, hogy azt tőle kölcsönkérje. Az özvegy azonban nem volt hajlandó erre s a rokonnal összeveszett, mire utóbbi eltávozott. Az özvegy elmondta ez esetet a nála albérletben lakó Sipeczán Vászának, ki Eckstein helybeli lisztkereskedőnél bolti szolgál s egyuttal kérte, hogy a 19 éves Ilies-Kirtyánszky Drága nevű szeretőjével együtt nála aludják, mert fél egyedül lenni. Az öreg asszonyt másnap megfojtva s kirabolva találták. A gyanu természetesen Drazsics Zsivára irányult, ki előtte levő este fenyegetőzve távozott, s mert arról, hogy Sipeczán Vászán s szeretője ott éjjeleztek senkinek sem volt tudomása. Drazsicsot a rendőrség elfogta, de hiába vallatta. Idő-

közben Sipeczán összeveszett szeretőjével, ki féltékenységből f. hó 10-én feljelentette. A rendőrség azonnal elfogta mindkettőjüket és Sipeczán testére kötve megtalálta a 3 db. ötvenest, mire mindent töredelmesen bevallott. Az ártatlanul elcsukott Drazsics Zsiva már szabadlábra helyeztetett.

Vérenző férj. Hajmeresztő jelenetnek voltak sokan tanui N. Kikindán a nagy hét egyik napján. Fa András a templomba ment, míg felesége a piacra, hogy az ünnepekre bevásároljon. A fiatal nő az itálnak adta magát. Férje mindent elkövetett, hogy őt erről leszoktassa, ütötte, verte, de nem használt semmi. Az említett alkalommal is, mikor a férj a templomból hazafelé ment, legnagyobb megbotránkozására, szégyenére, neje holt részegen a sárban fetrengett, míg körülötte egész sereg bámész gunyolódó volt. Az eset annyira felháborította őt, hogy hazaszaladt és egy ekecsoroszlyát kapva fel, nejét hajánál fogva hurcolta hazafelé, majd a súlyos éles vasdarabbal fejét, arcát össze-vissza vagdosta, úgy hogy a szerencsétlen asszony felgyógyulásához alig van remény.

Pipaszárral kiszúrták a szemét. N. Kikindán a napokban a korcsmában Nedomacsai Jozsa szerb paraszt összeveszett Gombár István napszámmal s ez verekezés közben Nedomacsai szemét egy a kezében volt pipaszárral kiszúrta.

Meghívó.

Torontálmegyei községi és körjegyzők együletének tisztelt tagjai felkértenek, hogy az alapszabályok 4. és 12. §§-ai értelmében ezennel N.-Becskekere városába összehívott s folyó évi ápril hó 22-én d. e. 9 órakor a megyeház nagytermében tartandó rendes évi közgyűlésén minél számosabban résztvenni sziveskedjenek.

A közgyűlést megelőzőleg, azaz ápril hó 21-én d. u. 4 órakor a Pestváros szálloda egyik szobájában előkészítő választmányi ülés fog megtartatni, melyre az egyleti tisztikar és választmányi tagok tisztelettel hivatnak meg.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, évi jelentés az egylet mozzanatairól, annak esetleges tárgyalásával.

2. Az 1890. évi egyleti zárszámadások bemutatása, a választmány érdemi és a felmentvény megadása iránti jelentésének tárgyalása.

3. Az 1892. évi költségvetés és reá vonatkozó választmányi javaslat tárgyalása.

4. A mult évi közgyűlés XVII/1890. számú határozatával az országos központi jegyzői egylet 1890-ki közgyűlésére menesztett küldöttség jelentése.

5. Küldöttségi indítvány a községi és körjegyzők valamennyi nyugdíj-intézetei között célzó viszonyosság életbeléptetése iránt.

6. Küldöttségi jelentés javaslat az alapszabály ujonnan átdolgozott tervezete tárgyalása, illetőleg elfogadása iránt.

7. Elnöki jelentés az „Árvaház“ javára begyűlt és tőkésített adományoknak a központba beszállítása tárgyában.

8. Jelentés a nyugdíj állapotáról és annak módosított alapszabályairól.

9. Intézkedéstétel a központi országos egylet f. évi közgyűlésen való képviseltetés iránt.

10. Az orsz. közp. egylet által kiadott újabb Emlékirat feletti tárgyalás

a közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről szóló törvényjavaslattal szemben követendő eljárás tárgyában.

11. A jegyzői szaktanfolyam ügybeni szükségelt intézkedések tárgyalása.

12. A közgyűlést megelőzőleg netalán beadandó indítványok tárgyalása.

Kelt Bega-Szent Györgyön, 1891. április hó 4. éni.

Szucsú János, főjegyző. Schiller Lipót, elnök.

Szerkesztőségi üzenetek.

B. F. honvédtársamnak. — Ha az illető hazudott, kérj tőle elégtételt és vágd le hosszú gentry-füleit.

Karolinhoz. A fordítás ez egyszer nem sikerült, s midőn a papiroskosárba temetjük idézzük az utolsó versszakot:

„Imádotam! mikor sirba tesznek engem,
Elköltözött földről barátság szerelem;
Sőt nyugton alhatnak ezektől halottak
Halálban ha újra a karom karolhat.”

GAZDASÁG.

Külön-programja

az I. időleges kertészeti (virág-) kiállításnak az 1891. évi temesvári kiállítás keretében a megnyitás ünnepéjére 1891. július 19-től 25-ig.

Általános határozatok.

Ezen kiállításban résztvehetnek az összes mű- és kereskedelmi kertészek, kerttulajdonosok és virágkedvelők a magyar korona országainak területéről és pedig virágokkal, virágcsoportokkal, tropikus, exotikus vagy honi növényekkel, egyenkint vagy rendezett csoportokban, további kerti tervekkel és növények vagy virágok képeivel. Osztrák és külföldi kiállítók szintén részt vehetnek, de csak kerti eszközökkel, szerszámokkal, gépekkel, vas szerkezetű növényházakkal, új segéd-eszközökkel, kártékony rovarok irtására szolgáló vegyi szerekekkel, végül fészkelő és madárköltő berendezésekkel stb.

Minden kiállító legkésőbb folyó évi június hó végéig a délmagyarországi kiállítás végrehajtó bizottságánál bejelenteni tartozik az általa kiállítandó tárgyakat és a szükségelt szabad-, asztal- vagy falterületet négyzet méterekben, valamint azt, hogy műkedvelő-e az illető avagy műkertész.

A kiállított tárgyakért szabadban négyzetméterenkint 50 kr., fedett helyiségben 1 frt térdij fizetendő, oly növények vagy virágokért pedig, melyek a kiállítás egész tartama alatt a szabadban maradnak és a kiállítás diszítésére szolgálóknak tekinthetők, semmi díj nem fizetendő.

A kiállításra bejelentett tárgyakról elismervények, illetőleg elfogadási nyilatkozatok állíttatnak ki, melyek alapján az illető kiállító a vasutak részéről engedélyezett kedvezményeket igénybe vehetik.

Beküldés, átvétel, felállítás.

Ezen időleges kiállítás részére egy külön e célra épült meglehetősen tágas és magas pavillon áll rendelkezésre, melyben az összes növények teljes biztonságban lesznek és gondos ápolásban fognak részesülni, azonkívül

meglehetősen nagy szabad terület is fenntartva van e célra.

A kiállítási tárgyak beküldése, átvétele és elhelyezése három nappal a kiállítás megnyitása előtt történik, s így a tárgyaknak legkésőbb július hó 18-án délutánig a kiállítás területén meg kell érkezniük. A megnyitás napján, július 19-én reggel 8 óráig legfeljebb friss élő virágcsoportok és esetleg könnyen elhelyezhető apróságok fogadhatók el.

A kiállítási tárgyaknak a két pályaudvartól való beszállításáról s ugyanoda visszazállításáról gondoskodva van, a mennyiben egy helybeli jónévű szállító ezen szállításokat a végrehajtó bizottság által határozott igen mérsékelt díjakkal eszközöli.

A tárgyak felállításáról az illető kiállítók maguk tartoznak gondoskodni, de a csoportbiztos hozzáintézendő megkeresése esetében — a mennyiben a kiállító akadályozva volna — tárgyainak elhelyezését az ő költségén eszközölni fogja.

Az összes kiállítandó virágokat és növényeket tisztán és megnevezve kell beküldeni. A helyeket az egyes kiállítók részére a csoportbiztos jelöli ki. Az egyes kiállítók csoportjaikat önállóan és szabadon rendezhetik, csak a mennyiben rendezésük más kiállítókra vagy az egész kiállítás összbenyomására zavarólag hatna, azt a csoportbiztos utasításai szerint módosítani tartoznak.

Fák, cserjék és más szabadba kerülő növények fazékba, dézsába vagy moha burkolatba helyezendők. A kiállított tárgyakat a kiállítás berekesztése előtt nem szabad eltávolítani, ha csak azok által azonnal ki nem pótolhatók.

A kiállított tárgyak gondozása és ápolása a kiállítót nem terheli, erről a bizottság gondoskodik, de arról minden kiállító gondoskodni tartozik, hogy tárgyait legkésőbb 2 nappal a kiállítás berekesztése után eltávolítsa, mert ellenkező esetben a kiállítási alapjára esnek.

Esetleges veszteségekért vagy károkért a bizottság nem vállalhat felelősséget, erről minden kiállító saját belátása szerint gondoskodik.

Minden erre vonatkozó egyéb határozomány az általános kiállítási szabályzatban foglaltatik.

Jury és díjazás.

A juryt a nagy kiállítási bizottság elismert szaktekintélyekből állítja össze. Valamely kiállító azon csoportban, a melyben kiállít, nem lehet egyuttal jury tag.

Következő kitüntetések és díjak fognak odaitélni: Diszoklevelek, állami érmek, kiállítási érmek, elismerő oklevelek, valamint egyéb egyleti és magándíjak.

A jury a megnyitás napján ejti meg a tárgyak megbírástát s annak eredményét kihirdetendi, egyuttal az odaitélt kitüntetések és díjak az illető kiállított tárgyakon kitétetnek, valamint a kiállítási hivatalos közlöny legközelebbi számában is közhírré tétetnek.

A még következő két időleges

kiállítás számára (dinye és nyári gyümölcs augusztusban és nagy zárókiállítás gyümölcs, vetemények, szőlők stb.) a külön szabályzatok idejekorán közöltetni fognak. — Az 1891. évi Délmagyarországi mezőgazdasági és iparkiállítás Temesvárott I. b) csoportjának (kertészet) szakbizottsága. Mühle Vilmos, elnök. Strasser Albert, kiállítási titkár.

KÜLÖNFÉLÉK.

A „Gazdasági Mérnök” kiváló szakértelemmel szerkesztett gazdasági és műszaki hetilap 13-ik számának tartalma: Magyar műszaki és technológiai birodalmi inlézet. — A hajózó csatornák közgazdasági értékéről. — A technikusok kiképzéséről — A budapesti villamos vasutak. (Hat képpel.) — A mész- és márgatelepek felkutatása. — A németországi gazdasági főszövetkezet Találmányok: Körfűrészekben tett újítások. — Ajtócsukó. — Kocsifék rugalmas féksaruja. Hajózás: Az orosz hajózás a Fekete tengeren. — „Adria” magyar tengeri hajózási részvény-társaság. Víz ügyek A szárazéri ármentesítő társulat. — Belga vízi utak. Kertészet: Az orsz. gazdasági egyesület kertészeti szakosztálya. Vegyesek: Új magyar műtrágyagyár. — Jégrepesztések a kieli kikötőben. — Új mód elsúlyedt hajók felhozatalára.

A 14-ik szám tartalma: A gazdasági oktatásügy reformja. — A gazdák helyzete Svájcban. — A lovasutaknak villamos vasutakká átalakítása. — A gázfűtésre való átmenet. — A budapesti villamos vasutak. (Vége.) Találmányok: Földszállítókoszira rakodás magasságának szabályozhatásával. — Pázsítinyesőgépek kosara. — Gyepvágó- s gyomirtógép. — Újtás gyalukon. Kiállítások: Lókiállítás és talajművelő gépversenly. — Komáromi ipar- és gazdasági kiállítás. — Kiállítás Brüsszelben. Vegyesek: A krassómezei közgazdasági viszonyok. — Erdősítési jutalmak. — A kassai vízmesteri iskola vizsgálja. — Új bélyegek. — Sújtott szőlősgazdáinknak. — Előmunkálati engedélyek. — Biztosítási törvény-novella. — A nagyszeben-vöröstornyai h. é. vasut. — Osztrák-magyar Lloyd. — Vizjogi döntvény.

*
Hölgyolvasóink figyelmét már most felhívjuk a gyümölcsbefőzési idény közeledtére s ajánljuk a „gyümölcs- és főzelék-befőtt készítés gyakorlata” című legközelebb megjelenő munkát. E műben az összes gyümölcs, főzelék, lekvár és szörpnek készítése egyszerűen, értelmesen, a takarékosági szempont figyelembe vételével van leírva egy oly háziasszony által, ki 28 éven át szerzett bő tapasztalatokat e téren. A műre — mely több mint 200 különféle recipét tartalmaz — csekély 65 krajczárral lehet előfizetni. Jó lélekkel ajánljuk ezen páratlanul álló munkát hölgyeinknek, mert tudjuk, hogy a csekély előfizetési összeg már az első befőtt készítés alkalmával is busásan megtérül. Gyűjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldányt küld a kiadó. Az előfizetési pénzek Nyiregyházára, Tarczali Dezső könyvkiadóhivatalába küldendők be.

*
Hajregulátor. Megszürkült hajok előbbi természetes színüket visszanyerik a híres Hajregulátor által, mely Pancsován Radda Frigyes gyógyszerész vegyi műhelyében készül. E kitűnő szer, minden más hasonló szernél többre becsülendő. 2

*
Külső használatra. Testrészek fájdalmait, csúszos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle francia borsesz”-szel gyógyíttatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponkint utánvétellel Moll A. gyógyszerész s cs. és kir. udv. szállító által. Bécs, I., Tuchlauben 9. sz. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 4

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

Előfizetési felhívás
a
„TORONTÁL”
1891-ik év II-ik negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fenakadás ne történjék.

Az előfizetési pénzek postautalvánnyal a „Torontál” kiadóhivatalához (Pleitzer Fer. Pál könyv- és könyvnyomdájához) N.-Beckerekben, Hunyadi utca 10. sz.) címzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.

A „Torontál” kiadóhivatala.

VASUTÜGYEK.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskereki vasútvonalon.
Érvényes 1890 okt. 1-től.

Nagy-Kikinda—Nagy-Beckerek.		3011.sz. 3001.sz.	vegy. v. szem.-v.
		I., II., III. osztály.	
	Budapest ind.	7,90	7,45
	Temesvár "	10,00	11,30
Nagy-Kikinda	"	3,45	3,20
Karlova	"	4,48	4,01
Beodra	"	5,05	4,13
Török-Becse—Aracs	"	6,08	4,52
Kumán	"	6,38	5,12
Melenze	"	7,68	5,29
Ellemér	"	7,36	5,48
Nagy-Beckerek	érk.	8,09	6,05

Nagy-Beckerek—Nagy-Kikinda.		3002.sz. 3012.sz.	szem.-v. vegy. v.
		I., II., III. osztály.	
Nagy-Beckerek	ind.	6,30	6,30
Ellemér	"	6,43	6,58
Melenze	"	7,07	7,30
Kumán	"	7,23	7,54
Török-Becse—Aracs	"	7,48	8,42
Beodra	"	8,23	9,33
Karlova	"	8,35	9,52
Nagy-Kikinda	érk.	9,19	10,57
	Temesvár "	4,34	4,35
	Budapest "	8,30	7,30

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain.

Nagy-Beckerek—Párdány.		3111.sz. 3121.sz.	vegyes v. II., III. o.
Nagy-Beckerek (Nk-Nb. vasp.)	ind.	8,5	—
Nagy-Beckerek (Bégapart)	"	8,29	4,57
Lázárföld	"	9,06	5,10
Szárca	"	9,37	6,20
Szécsány	érk.	9,52	6,38
Szécsány	ind.	10,05	6,54
Módos	"	10,30	7,29
Fény	"	10,42	7,41
Párdány	érk.	10,54	8,06

Párdány—Nagy-Beckerek.		3122.sz. 3112.sz.	vegyes v. II., III. o.
Párdány	ind.	6,17	3,35
Fény	"	6,35	3,48
Módos	"	7,00	4,01
Szécsány	érk.	7,31	4,24
Szécsány	ind.	7,51	4,40
Szárca	"	8,17	4,57
Lázárföld	"	9,02	5,35
Nagy-Beckerek (Bégapart)	"	9,43	6,10
Nagy-Beckerek (Nk-Nb. vasp.)	érk.	—	6,14

Szécsány—Nagy-Margita.		3211.sz. 3221.sz.	vegyes v. II., III. o.
Szécsány	ind.	10,00	6,45
Bóka	"	10,16	7,06
Kanak—Ó-Lécz	"	10,37	7,35
Baráthháza	"	10,48	7,47
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	"	10,04	8,06
Györgyháza	"	11,17	8,25
Zichyfalva	"	11,32	8,51
Nagy-Margita	érk.	11,42	9,03

Nagy-Margita—Szécsány.		3212.sz. 3214.sz.	vegyes v. II., III. o.
Nagy-Margita	ind.	5,10	2,50
Zichyfalva	"	5,33	3,02
Györgyháza	"	5,57	3,17
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	"	6,19	3,33
Baráthháza	"	6,30	3,43
Kanak—Ó-Lécz	"	6,49	3,54
Bóka	"	7,18	4,16
Szécsány	érk.	7,36	4,30

Az aláhuzott számok az éjjeli órákat, azaz este 6 órától reggeli 6 óráig, jelentik.

*

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság.

„Délmet vasuti kötelek.” Az 1887. évi február 15-től érvényes délmet vasuti kötelek díjszabás II. rész 11-ik füzetnek 1-ső számú kivételes díjszabásba élelmi szerek gyorsárúkénti szállítására a heszeni Ludwigsbahn Dieburg állomása felvétellett.

Ezen állomással való forgalomban a Hanau (keleti és nyugoti pályaudvar) állomásra fennálló díjtételek akként alkalmaztatnak, hogy a) rovat alatti hanau díjtételekből 100 kgkint 30, és a b) rovat alatti hanau díjtételekből 8, mf. levonatik ellenben a c) alatti hanau díjtételekhez 100 kgkint 2 márkafíllér hozzá adatik.

Szab. osztr.-magy. államvasut-társaság, a részes vasutak nevében.

„Délmet vasuti kötelek” (Uj gabona díjszabás életbeléptetése). — A délmet vasuti köteleki díjszabás III. rész 2. füzet (kivételes díjszabás gabona, hüvelyesek, örlemények stb. szállítására) f. évi április hó 10-én életbe fog léptetni.

Ez által az 1889. évi október hó 1-től érvényes hasonló díjszabás az ehhez megjelölt pótlékkal együtt hatályon kívül helyeztetik.

A mennyiben az eddigi díjtételek felmentetnek, vagy új díjtételek által nem pótolhatnak, azok még f. évi május 25 éig érvényben maradnak.

A fentjelzett díjszabás példányai a részes vasutaknál megszerezhetők.

Szab. osztr.-magy. államvasut-társaság a részes vasutak nevében.

Románia-lindai és vorarlbergi áruforgalom. (Egy díjszabási pótléknak érvényesítése). — Folyó évi április 1-jén a románia-lindai és vorarlbergi áruforgalomra érvényes díjszabáshoz a II. pótlék lép hatályba.

Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság egyúttal a többi részes igazgatóságok nevében.

Román délmet vasuti kötelek. (Több díjszabási pótléknak érvényesítése) Folyó évi április 1-én a román délmet köteleki díjszabás II. része 1., 2. és 3. füzetéhez a IV. és IV. részéhez a II pótlék lép hatályba.

Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság egyúttal a többi részes igazgatóságok nevében.

Kimutatás

a „N.-becskereki takarékpénztár” 1891. évi márcz. havi forgalmáról.

Részvénytőke 100.000 frt. Tartalékalap 43.500 frt.

Kamatkozó betétek

állapot febr. végével 400615 03
betéttett márcz. hóban 57515 83

összesen 458130 86

visszafizetett márcz. hóban 89786 88
állapot márcz. végével 368343 98

Folyó számlai üzlet

állapot febr. végével 33587 59
előlegeztetett márcz. hóban 13386 94

összesen 46974 53

visszafizetett előlegek márcz. hóban 26370 89
egyenleg márcz. végével 20603 64

Előlegek értékpapirokra

állapot febr. végével 10822 69
előlegeztetett márcz. hóban . . . . . 442 —

összesen 11264 69

visszafizetett előlegek márcz. hóban . . . . . 258 —
állapot márcz. végével 11006 69

Váltó-számla

állapot febr. végével 424086 07
leszámitoltott márcz. hóban 206754 51

összesen 630840 58

beváltott és visszeszámitoltott a tárcza állása márcz. végével 235872 66
összesen 394967 92

Pénztár-forgalom

penkészet febr. végével 2462 37
bevétel márcz. hóban 592761 65

összesen 595224 02

kiadás márcz. hóban 586118 78
egyenleg márcz. végével 9105 24

Kimutatás

a „Torontálmegyei takaré- és hitelbank” 1891. évi márcz. havi forgalmáról.

Pénztári betételek

állása febr. végével 564122 93
betételek márcz. hóban 47445 47

összesen 611568 40

visszafizetések márcz. hóban 69642 38
állása márcz. végével 541926 02

Folyó számlai betétek

állása febr. hó végével 25224 20
betétek márcz. hóban 29 28

összesen 25253 48

visszafizetések márcz. hóban 15337 90
állása márcz. hó végével 9915 58

Leszámitolási üzlet

a tárcza állása febr. végével 639439 74
leszámitoltott márcz. hóban 295001 79

összesen 934441 53

visszeszámitoltott és visszafizetett márcz. hóban 410611 94
a tárcza állása márcz. végével 523829 59

Előlegek értékpapirokra

állása febr. végével 8192 50
kiadások márcz. hóban . . . . . 190 —

összesen 8382 50

visszafizetések márcz. hóban . . . . . 200 —
állása márcz. végével 8182 50

Ingatlan-kölcsönök

állása febr. végével 28132 69
visszafizetések márcz. hóban 600 01

összesen 27532 68

Pénztár-forgalom

készpénzgyenleg febr. végével 3193 19
bevételek márcz. hóban 850847 67

összesen 854040 86

kiadások márcz. hóban 85 947 27
készpénzgyenleg márcz. végével 2093 59

Hirdetések.

1676. sz. kig. b. 1891. (150 - 3.2)

Hirdetmény.

A nm. kereskedelemügyi magy. kir. ministerium f. évi márcz. hó 20 án 17493. II. sz. a. kelt magas rendeletével a Temesbegavölgyi vízszabályozó társulat által az Ó Bega, Beregszó csatorna balparti 51 kmnél építendő gátórlakhoz Csene község határában szükségelt földterületekre nézve 1890 decz. 22-én tartott kisajátítási eljárás alkalmával megsemmisítvén, a bizottságot új eljárásra utasítja, minek folytán a tárgyalás f. évi április 23 án, d. e. 10 órakor, Szerb-Csene községében (község-házánál) fog megtartatni.

Felhivatnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senkisé jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Szerb-Csene község-házánál 15 napi közzemlére kitétettek.

Kelt Nagy-Beckerekben, 1891. évi márcz. hó 26 án. — Torontálmegyei közigazgatási bizottság: Hertelendy, főispán, elnök.

207. sz. kig. 1891. (156 - 1.1)

Hirdetmény.

Torontálmegyei közigazgatási bizottsága f. évi 365 számú rendeletével a csebzai Temes-híd helyreállítását 18.884 frt 01 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkát foganatosításának biztosítása céljából az 1891 évi április hó 21-ik napjának 11 órájára a Torontál megyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Nagy-Beckerek, 1891 április 2-án. Torontálmegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

1546. 1891. szám.

(157—2.1)

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírott m. kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a kezelése alatt levő, s alább megnevezett bértárgyaknak haszonbérbeadása czéljából az alább megjelölt helyeken és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10 százalékos bánatpénz leteendő. Az 50 kros bélyeggel és 10 százalékos bánatpénzzel, s kellő felirással ellátott szabályos írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnökének adandók át. Ily írásbeli ajánlatokban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát, azoknak feltétlenül aláveti. A részletes feltételek az alább jelzett kincstári ispáni hivataloknál betekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árverést megtartó helyek és az ott bérbeadandó tárgyak következők:

I. Pancsován a m. kir. kincst. urad. ispánságnál az 1891. évi április hó 30-án d. e. 9 órakor. Osztrova szigeti 2957 hold 456 □-ól évi 610 frt haszonbér, mint kikiáltási árral a bérterület tényleges átadás napjától 1894. évi szeptember hó 30-ig terjedő bértartamra. Ujbanovcei II-ik részben a Duna parton gyakorlandó czölöp és rakodási dijszedési jog évi 10 frt. Lajosfalvai II-ik részben szintén a Dunaparton a czölöp és rakodási dijszedési jog évi 10 frt. Sándoregyházán a Dunaparton a czölöp és rakodási dijszedési jog 8 frt évi haszonbér, mint kikiáltási árral az árverési jegyzőkönyv jóváhagyása napjától 1894. évi december hó 31-ig terjedő bértartamra.

II. N.-Beckereken a m. kir. kincst. urad. ispánságnál az 1891. évi május hó 4-én d. e. 10 órakor. A torontál-erzsébet-laki előtérben a Bega csatorna torkolatától a Tisza balpartján felfelé két km. hosszúságban rakodási és czölöp dijszedési jog évi 20 forint. A Tisza jobbpartján a titeli községi szabad kikötőtől felfelé egy km. hosszúságban évi 20 frt. A Bega jobb és balpartján az écskai vagyis lukácsfalvi határtól egész custosi csatornának nevezett részeig évi 20 forint. A Perlasz és rudolfs-gnadi határban a Tisza folyó mentén az előtérben a Begának a Tiszába való ömlésétől kezdve egész a Tisza torkolatáig a Rudolfs-gnadi községi szabad kikötő kivételével évi 30 frt, haszonbér mint kikiáltási árral az árverési jegyzőkönyv jóváhagyása napjától 1894. évi december hó 31-ig terjedő bértartamra.

III. Fehértemplomban a m. kir. kincstári urad. ispánságnál az 1891. évi április hó 28-án d. e. 9 órakor palánkai czölöp és rakodási dijszedési jog évi 16 frt. Divicsi évi 8 frt. Belobrecskai évi 100 frt. Szuskai évi 2 frt. Szerb- és román pozsezenai évi 40 frt. Alacsevicsi évi 12 forint. Coronini évi 6 frt. Szikevicza lijbarasdiai évi 60 frt. Dolnia lyubkovai évi 16 forint haszonbér, mint kikiáltási ár mellett az árverési jegyzőkönyv jóváhagyása napjától az 1894. évi december hó 31-ig terjedő bértartamra. Pancsova, 1891. évi április 4-én. M. kir. jószágigazgatóság. (Utánnymat nem díjaztatik.)

1334. sz. 1891.

(149—2.2)

Árverési hirdetmény.

Alulírott m. kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a nbecskereki kir. kincstári uradalom birtokát képező mosorini határban fekvő „Komony” szigeti 181 hold 874 □-öles hullámtéren levő füzesek faanyagának tökéletes irtás és a fatuskoknak föld-böli kiemelése és elhordási kötelezettség mellett 200 frtnyi kikiáltási árral leendő eladása iránt N. Beckereken

a m. kir. kincstári uradalmi ispánságnál f. évi április 15-én, d. e. 9 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz leteendő.

Az 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel s kellő felirással ellátott írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnökének adandók át.

A további feltételek a nbecskereki m. kir. kincstári uradalmi ispánságnál betekintheők, a hol a szükséges felvilágosítások is készsággel megadatnak, miért is itt még csak az jegyzetetik meg, hogy az irtás nehézségeinek és költségeinek kárpótlása fejében a 181 hold 874 □-öles komonyszigeti terület a jelenlegi bérszerződés lejártá után, vagyis az 1894. jan. 1-től 1896. szept. hó 30-ig terjedő bértartamra a jelenleg fizetett évenkénti 815 forint bérfizetés mellett a faanyag vevőjének haszonbérbe átengedtetik.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Pancsova, 1891. márcz. 27. M. kir. jószágigazgatóság. (Utánnymat nem díjaztatik.)

518. sz. 1891.

(147—3.3)

Hirdetmény.

Bresztovác község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az itteni német és szerb községi iskola-épületek hozzáépítése, illetve nagyobbitása tervbe vétetvén, az erre vonatkozó árlejtés megtartása 1891-ik évi április 15. napján, d. e. 10 órakor a község tanácsstermében tüzetik ki. Kikiáltási ár 9537 frt 84 kr., — a résztvevők kötelesek az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át bánatpénz és óvadék fejében azonnal letenni.

A vállalkozásra, valamint az építésre vonatkozó feltételek a község hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt mindenkor betekintheők.

Bresztovác, 1891. márcz. 27.

Jankovits Szilárd, jegyző. Kováts Henrik, bíró.

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmege törvényhatósági bizottságának 1890. évi október 13. 1282-37258. kgy. ex 1890. sz. a. hozott határozatával egy községi iskola felépítése jóváhagyatván, ezen épület felépítési munkálatainak, faanyag, téglá és cserépszindely beszerzés jöheteli vállalkozóknak leendő kiadatása végett 1891. évi április hó 10-én délelőtt 9 órakor Szerb Keresztur községhezánál zárt írásbeli ajánlatok tárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog megtartatni.

A kikiáltási ár kömüves és ácsmunka anyag nélkül, asztalos munka pedig anyaggal 1808 frt 81 krban van megállapítva és külön fog árlejtés alá bocsáttatni.

Tégla és cserép szükséglet szállítással együtt 970 frt 50 krban, faszükséglet pedig 1061 frt 04 krban van megállapítva.

Megjegyzetetik, miszerint a téglá, cserép és faanyag szükséglet együtt, de a fenti munkától külön fog árlejtés alá bocsáttatni.

A vállalkozni szándékozók az árlejtésre azzal hivatnak meg, miszerint a versenytárgyalásra 10 százalékos bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írás-

beli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 kros bélyeggel — hol a felajánlott összeg szóval is tisztán kiírandó — valamint szintén 10 százalékos bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénzből vagy értékpapirokból) az árlejtést megelőző nap délelőtti 12 óráig alólirt előljáróságnál nyujsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbonthatlanul fognak az illetőknek visszaadatni.

Az árlejtési feltételek a község jegyzői irodában mindenkor 8-tól 11-óráig délelőtti betekintheők. (135—3.3)

Szerb-Keresztur, 1891. évi márczius 17. — Községi előljáróság.

1799. sz. kig. 1891.

(134—3.3)

Pályázati hirdetmény.

A Lajosfalva községében megüresedett és 800 frt évi fizetéssel, 20 kr. nappali, 40 kr. éjjeli látogatási díjjal egybekötött községi orvosi állásra ezennel pályázat nyittatik.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy orvostudori oklevelükkel és az eddigi működésüket tanúsító bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket f. évi május 4-ig az antalfalvai járás szolgabírói hivatalához küldjék be.

A választás f. évi május hó 5-én Lajosfalva községhezánál fog meg-ejtetni.

Antalfalva, 1891. márcz. 16

Hegedűs Miklós, főszolgabíró.

2054. szám 1891.

(153—2.2)

Haszonbéri árverési hirdetmény.

Alólirt m. kir. jószágigazgatóság részéről közzététetik, hogy a f. évben lejáró különféle bértárgyak további haszonbérbeadása iránt az alább irt helyeken és napokon nyilvános szóbeli, írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött árverés fog tartatni, melyhez a bérelni szándékozók 10 százalékos bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivatnak meg, hogy az általános és részletes haszonbérleti feltételek azon hivataloknál hol az árverés tartatik, megtekintheők. Haszonbérbe adatni fog:

I. A kulai kincst. urad. ispánságnál 1891. évi április hó 20-án d. e. 8 órakor. 9 hold 790 □-ól béregi föld, 25 hold 125 □-ól szántovai föld, 6 hold szántovai föld, 122 hold 466 □-ól bezdani föld, 2 h. 1300 □-ól alsó pusztá kulai föld, 4 hold 2772 □-ól bárányjárasi föld, 225 hold pettani III. sz. föld, 258 hold 141 □-ól deszpot szt-iváni föld, 30 hold 242 □-ól törökbecsei 96. sz. tiszátmetszés, zombori volt igazgatósági irodatiszti lak, szántovai halászati jog, kulai volt gazd. gyakornoki lak, kulai Kohn-féle ház, kulai uradalmi pincze, kulai uradalmi nagy pincze, kulai sörfőzői lak s irodahelyiség, pinczai uradalmi vadászati jog.

II. A palánkai uradalmi ispánságnál 1891. évi április hó 21-én délelőtt 8 órakor. 4 hold 597 □-ól szontai föld, Gombos-Erdődi Duna révjog.

III. A szentesi m. kir. adóhivatalnál 1891. évi április hó 23-án délelőtt 8 órakor. 65 hold 747 □-ól csongrádi 84. sz. Tiszátmetszés föld, 24 hold mindszenti 86. sz. Tiszátmetszés föld, 58 hold 367 □-ól csongrádi 83. sz. Tiszátmetszés föld, 48 hold szentesi 85. számú Tiszátmetszés föld.

IV. A szegedi m. kir. adóhivatalnál 1891. évi április hó 22-én délelőtt 9 órakor. 21 hold 87. számú hmvásárhelyi Tiszátmetszési föld.

Arad, 1891. márczius hó 26. — Magyar kir. jószágigazgatóság.

1958. sz. I. 1891. (144—3.2)

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye tbecsei járásába kebeleztet Tör.-Becse, az azzal egybe épült Aracs és a mintegy 7 kilométerre fekvő Kumán községek által, Török-Becse székhelyvel és 400 forint évi fizetéssel egybekötött kör-állatorvosi állásra ezennel pályázat nyitattik.

A megválasztandó kör-állatorvos az 1888. évi VII. tcz. s az annak végrehajtása tárgyában kiadott kormányrendeletben körvonalozott teendőknél kivül a törvényhatósági szabályrendeletileg megállapított díjak élvezete mellett T.-Becse és Aracs községekben a husvizsgálatot is tartozik teljesíteni.

1. Tör.-Becse és Aracs községekben látogatási díja az állatorvosnak:

a) A községben, midőn az állat az állatorvos lakásához vezetve vizsgálattik meg, 20 kr.

b) A községben házhoz menve vény irással együtt 30 kr.

c) A községi tanyákon teendő látogatásért vény irással együtt, fuvaron kivül, mely ingyen adandó, a beteg állat tulajdonosa által 1 frt.

2. Éjjeli látogatásért kétszeres díj számítottatik.

3. Nagyobb műtétekért pótlék 1 frt.

4. Éjjeli szolgáltnál a pótlék csak egyszeresen számítható.

5. Gyógyszer alkalmazásért, sebki-mosásért, bekötésért pótlék 50 kr.

6. Lovak, szarvasmarhák kezeléseért, valamint nehéz elléseknél nyújtandó segélyért minden egyes esetben 2 frt.

7. Egyszerű állatorvosi bizonyítvány-ért bélyegen kivül 1 frt.

8. Szavatossági főhiba vizsgálatért bélyegen kivül 1 frt.

9. Beoltásoknál a látogatási díjnak felszámításán és az oltóanyag beszerzési árán felül:

a) ló és szarvasmarhánál: 1—10 darabig à 20 kr., 10—25 drbig à 16 kr., 25—50 drbig à 14 kr. — Ezen felül darabonként 10 kr.

b) S rtés, malacz, birka, béránynál: 1—10 drbig à 12 kr., 10—50 drbig à 10 kr., 50—100 drbig à 8 kr., 100—200 drbig à 7 kr., 200—500 drbig à 6 kr. — Ezen felül drbonként 5 kr.

Megjegyeztetik, hogy a látogatási díj, ha több tulajdonos által egybe-hajtott állatok egy helyen oltatnak be, csak egyszer számítható fel.

10. Község tulajdonát képező bika, kan vagy mén ló után látogatási díj nem fizettetik.

Kumán községre a látogatási díjak törvényhatóságilag a Török-Becsére megállapító két-szeresébea mondat-tak ki, ezen határozat azonban feleb-bezés alatt áll.

Megemlítésével annak, hogy Török-Becse és Aracs községeknek 7—7000, Kumán községnek mintegy 5000 lelket számláló lakossága van és hogy Tör.-Becsen három uradalmi gazdaság létezik, felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1888. évi VII. tcz. 117. s illetve 118. §§ nak rendelkezéséhez képest kellőleg felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig hozzám benyujtsák, megjegyezvén, hogy a hi-

vatkozott törvény végrehajtása iránt kiadott utasítás 303 ik §-ában jelzett minősítést igazolni tudók, a kijelölés-nél előnyben fognak részesítettetni.

A választást T.-Becse községéhez f. évi május 2-ának, d. e. 10 órájára tűzöm ki.

Török-Becse, 1891 márcz. 27.

Gróf Bethlen Miklós, főszolgabíró.

Árlejtési hirdetmény.

Károlova községelöljárósága részéről a köz-ségi képv.-test. 100-1891. kgy. sz. alatt

hozott és megye törvényhatósági bizottsága által 1297. kgy. szám alatt jóváhagyott egy ártezi-kut furására vonatkozó határozat folytán egy ártezi kut furására ezennel f. évi ápril 18-án d. e. 9 órakor tartandó ár-lejtés kitzetnek.

Felhivatnak vállalkozók, hogy az árlejtés-nél személyesen, vagy zárt ajánlattal jelen-jenek meg.

Kikiáltási ár 1000 forint, mely után a vállalkozó köteles 10 százalék bánatpénzt letenni.

Kelt Károlován, 1891. évi márczius 28-án. (154—2.2) Károlova községelöljárósága.

MÁRIACZELLI
gyomorcseppek

készítve BRADY C. védjeggyel
gyógyszertárban Kremsierben (Morvaország).
Elismert kitünőségű, gyomorerősítő és elővenítő hatású
gyógyszer emésztési zavarok esetében. Csak a mellékelt
védjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi.
Egy üveg ára 10 kr., nagy üveg (két-szeres) 20 kr.
Az alkotórészek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyszertárunkban is kapható.

Védjegy.
C. Brady

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában

Hunyady-utca 10. sz. alatt

felvétetnek.

SCHLICK-féle vasöntöde és gepgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. külső Váci-ut 1696-99. Városi iroda és raktár: VI. Podmaniczky-utca 14 (100-24.6)

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű és számos első díjakkal kitüntetett

gőz- és járganycseplő-készületeit

szab. SCHLICK-féle 2- és 3-vasu ekéit és szab. mélyítő ekéit, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit. — talaj-mívelő eszközeit, boronait és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szab. „Maladás” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szab. Jókay-féle „Hungária” darológépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések, eredeti amerikai kéveköto és marokrakó aratógépek és fűkaszálógépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Tavaszi gyógyítás

MOLL SEIDLITZ POR Csak akkor valódi

ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czege látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, gyomorerősítő, székrekedés, nejbajok, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női beteg-ségeknél. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszertárában. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (8—48.12)

Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásonnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Seinko P. J., lelkész Honnetchlagban.

Legjobb bedörzsölő szer

MOLL FELE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ Csak akkor valódi

ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat közsvény, csúz, mindennemű testfájolmak és benulásnál; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok, gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszulét, hányás, kolika és hasmenésnél. — Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszertár és anyagkereskedéseiben. — MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvéttel. — Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel Hornaf, lelkész Micholupban.

Nagy-Becskereken kapható Kellner József, Kovács Sándor és Moczkovcsák Dezső gyógyszer. urnaknál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becskereken.